

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2020-789

2.11.2020

Oslo Pensjonsforsikring AS

Ulykke

Fall i trapp – død - ulykke – unntak for fallskader uten uventet, ytre årsak – fal. § 13-9.

Forsikrede døde etter fall i trapp hjemme. Hun hadde 2,3 i promille da hun ankom sykehuset. Det var uklart hvorfor hun hadde falt. Selskapet avslo kravet blant annet under henvisning til unntak fra dekningen for fallskader uten uventet, ytre årsak. Nemnda uttalte at vilkårenes unntak for fallskader uten uventet, ytre årsak kom til anvendelse og selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1969, miljøterapeut) var omfattet av tariffestede forsikringer hvor gjenlevende ektefelle (klager) er begunstiget under både gruppelivsforsikringen og ulykkesforsikringen. Ulykkesforsikringen dekker behandlingsutgifter, varig medisinsk invaliditet og dødsfall. Den samordnes med gruppelivsforsikringen slik at samlet maksimal erstatningsutbetaling tilsvarer 18 G.

Forsikrede falt 4.1.20 hjemme i trappen fra 2. til 1. etasje. Hun slo hodet i murgulvet/flisgulvet. Klager så ikke fallet, men hørte et dunk. Forsikrede ble fraktet til sykehuset. Det ble påvist alvorlig hodeskade (skallefraktur). Hun var bevisstløs og hadde en promille på 2,3 ved ankomst sykehuset. Forsikrede døde 5.1.20.

I sykehusets epikrise heter det:

Fall 04.01 klokken 19 hjemme i alkoholpåvirket tilstand. Hadde drukket 1,5 flakser vin ifølge ektemannen som var med henne.

I et annet sykehusnotat heter det:

Druknet ca. 2 flasker vin. Falt baklengs ned trapp hjemme, slått bakhodet i flisgulv.

Dødsfallet ble meldt til selskapet. Gruppelivsforsikringen på 10 G ble utbetalt klager 14.2.20. Som følge av melding om fall i trapp, orienterte selskapet klager om at ulykkesforsikringen kunne være aktuell.

Selskapet avslo krav om erstatning under ulykkesforsikringen 20.3.20. Det ble vist til at skaden ikke var forårsaket av en ulykke. Selskapet viste til en rekke unntaksbestemmelser i vilkårene.

Klager har i det vesentlige anført at det foreligger en ulykke i forsikringsvilkårenes forstand og at unntaksbestemmelsene ikke kommer til anvendelse. Forsikringsvilkårene skal tolkes i samsvar med folketrygdloven, og det fremgår av rundskrivet til folketrygdloven at alle typer fall skal godkjennes som ulykkeskade. Det er ikke holdepunkter som tilsier at ulykken skyldtes at forsikrede besvimte eller fikk et illebefinnende og det foreligger således ingen sykelig tilstand. Dødsfallet skyldtes at hun falt i trappen og slo hodet i flisene, jf. de medisinske dokumentene. Det foreligger derfor ingen alkoholforgiftning slik selskapet anfører. Det å gå ned en trapp én etasje når du har drukket alkohol, kan ikke anses som grovt uaktsomt.

Selskapet har i det vesentlige anført at hendelsen ikke er forårsaket av en ulykkeskade. Det er på det rene at forsikrede falt, men ikke hvorfor hun falt. Det stilles etter vilkårene et kvalifisert krav til ulykkesmomentet. Det betyr at ikke et hvert fall som skjer i forsikringstiden kan aksepteres som ulykkeskade, jf. unntaket for visse fallskader. Det er grunn til å tro at det er hennes egen bevegelse, eller manglende koordinasjon, som forårsaket fallet. Fallet kan ellers skyldes en uheldig kroppsbevegelse, nedsatt bevissthet, illebefinnende eller annet. Hvis det foreligger en ulykkeskade, følger det uansett av forsikringsvilkårene at ulykker som skyldes forgiftning av drikke eller nytelsesmiddel er unntatt. Det er ikke ulovlig å være alkoholpåvirket, men når det er sannsynlig at alkoholpåvirkningen kan ha utløst fallet, er skaden ikke dekket under forsikringen. Med 2,3 promille vil tilstanden kunne anses som sykelig sett hen til de symptomer som oppstår ved en alkoholforgiftning. Forsikrede har dessuten selv grovt uaktsomt fremkalt forsikringstilfellet siden hun i alkoholpåvirket tilstand gikk i en trapp.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder om klager har krav på utbetaling under personalforsikringens ulykkesdekning. Det er selskapet som i vilkårene angir hva som er omfattet av forsikringen. Etter vilkårene omfatter forsikringen "ulykkeskade". Dette er definert i vilkårene pkt. 1 som

skade på legemet forårsaket ved en plutselig og uforutsett ytre begivenhet – ulykkestilfelle. Ved vurdering av om en hendelse er en ulykkeskade, ses det hen til det markerte ulykkesbegrepet i yrkesskedeforsikringsloven.

Det er ubestridt at forsikrede falt, men det er ikke kjent hvorfor hun falt. Etter nemndspraksis i saker om erstatning under en ulykkesdekning anses en fallskade i utgangspunktet som en ulykkeskade uten krav om en ytre hendelse/begivenhet, se f.eks. 2017-695. Selskapet har imidlertid vist til at i vilkårene pkt. 5.2 tredje ledd er det tatt inn et uttrykkelig unntak for "fallskader ... uten uventet, ytre årsak".

Unntaksbestemmelsen er plassert i pkt. 5 som inneholder "Unntak og alminnelige forutsetninger for forsikringen", og nærmere bestemt i pkt. 5.2 som har overskriften "Særlige aktiviteter/sport som ikke omfattes av forsikringen". I første ledd under punktet er tatt inn unntak for skade som skyldes deltakelse i eller trening til navngitt former for sport. Annet ledd unntar ulykkeskader inntruffet i aktiviteter som gir forsikrede inntekt eller sponsormiddel på mer enn 0,5 G. Det aktuelle unntaket er inntatt som tredje ledd. Forsikringsvilkårene pkt. 5.3 inneholder en oppregning av sykdommer eller sykkelige tilstander som ikke omfattes av forsikringen.

Det er ikke opplyst når unntaket i pkt. 5.2 tredje ledd ble tatt inn i vilkårene. Nemnda har ikke fått opplyst noe om bakgrunnen til bestemmelsen. Nemnda må derfor forholde seg til unntakets ordlyd og til konteksten.

Slik nemnda ser det, følger det utvilsomt av ordlyden at ulykkesdekningen ikke dekker fallskader eller hendelige uhell uten uventet, ytre årsak. Gitt utviklingen i tolkingen av ulykkesforsikringenes ulykkesbegrep i relasjon til fallskader, taler bestemmelsens ordlyd for at selskapet har ønsket å få klart frem at selskapet bare dekker fallskader hvor det påvises en uventet, ytre årsak. Bestemmelsens plassering – kontekst – kan på den annen side tilsa at unntaket bare gjelder ved særlige aktiviteter/sport og ikke det å gå ned en trapp hjemme, som i vårt tilfelle.

Selv om plasseringen kan tilsa en innskrenkende tolking av unntaket, er nemnda likevel kommet til at hensikten med bestemmelsen er generelt å unnta skader som skyldes fall uten påviselig ytre hendelse/begivenhet fra dekningen. Da det er selskapet som fastsetter omfanget av sine dekninger, finner nemnda å måtte legge til grunn at unntaket får anvendelse i dette tilfellet.

Nemnda finner etter dette ikke grunn til å gå inn på de andre unntakene som har vært gjort gjeldende i saken.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).